

Eksamener, navnlig med den sidste Eksamen. Nu have Realskolerne nydt en Imødekommenhed fra det andet Ting og have faaet deres Ønske, som kom frem baade for mig og det andet Ting, imødekommet, idet den gamle Eksamen kan bibeholdes, indtil man har gjort Erfaring om, hvorledes den ny virker, og det synes jeg i Virkeligheden er alt, hvad man kan kræve: at man bibeholder det gamle, indtil man ser, hvorledes det ny virker. Det er nu min Overbevisning, at Realskolerne selv en Gang ville se, at de staa sig bedst ved at gaa over til det ny, men skulde jeg tage fejl i saa Henseende, er der jo ingen Skade sket, naar de faa deres Ønske opfyldt om at bibeholde den gamle Eksamen. Og dog kræves det ikke absolut, at man saa ikke maa have den ny 15 Aarsprøve, thi det er ikke de samme Fag, de samme Sager i det samme Omfang, der skal prøves i; det bliver ikke en ren Repetition. Og jeg tror, at 15 Aarsprøven er nødvendig, navnlig naar man vil knytte den Rettighed til den, at man med dette Eksamensvidnesbyrd i Haanden skal kunne gaa ind i Ungdomsskolen. Naar man ikke har en i alt Fald delvis kontrolleret 15 Aars Prøve, som giver denne Ret, maa man lade Ungdomsskolen have en temmelig streng Optagelsesprøve, ellers kan den ikke være tjent med at tage Eleverne uden videre fra Realskolen.

Det ærede Medlem talte om, at Lovforslaget vil hindre Privatskolerne og binde dem meget stærkere end hidtil. Det er ikke Tilfældet. Det vil ikke hindre Privatskolen i at undervise i noget mere, end der her staa, men det vil hindre Statsskolen i det. Naar der staa, at der i Statsskolen kan indføres kvindelig Husgerning og Sløjd, kunne Statskolerne ikke indføre mere, thi dertil kræves en Bevilling paa Finansloven og særlig Hjemmel; Ministeren kan ikke indføre særlige ny Fag, som ville koste Penge. Men hvis derimod den private Skole vil indføre ny Fag, som f. Eks. Hebraisk eller andre Sprog, og har Lyst dertil, saa værsgod! De kunne imidlertid ikke gøre det, uden at der ogsaa undervises i de her nævnte Fag, og ville de f. Eks. bytte Engelsk med Fransk, skulde de have særlig Tilladelse dertil. Det er

det, der skal forstaaes ved, hvad der her er nævnt. Man kan som hidtil tage flere Fag ind i Skolen, men vil man naa Maalet — og det ærede Medlem var der, saa vidt jeg forstod, enig med mig med Hensyn til Privatskolens Stilling — maa man ogsaa i Fremtiden have nogen Kontrol, det har man jo ogsaa nu. Vi ere altsaa i Virkeligheden enige. Jeg tror ikke, at Privatskolen vil tage saa mange flere Fag op, da den jo ogsaa skal leve.

Somme: Den højtærede Kultusminister lyste stærkt efter en Paavisning af et af de Punkter i det nu tilsigtede, der paa uheldig Maade kunde berøre Realskolernes Interesser. Det er allerede fra forskellige Sider blevet anført, at den tilsigtede afsluttende Eksamen ved 15 Aarsalderen repræsenterer et af disse Punkter, men jeg kunde ønske at accentuere dette yderligere ved at henvise til den Henstilling, som ligger her paa Rigsdagens Bord fra Realskolerne, hvori der gøres Rede for en Resolution, der er vedtagen paa et den 3. ds. afholdt Møde. Den højtærede Kultusminister udtalte, at naar Realskolerne faa Lov til at afholde den nuværende Eksamen, kunde det ikke skade dem at henlægge en anden afsluttende, en anden Hovedeksamen ved 15 Aarsalderen. Denne Betragtning kan jeg ikke dele, og vi se ogsaa i det foreliggende Forslag, at den ikke deles fra Realskolens Side, idet man der udtaler Frygt for, at Henlæggelsen af en afsluttende Eksamen til 15 Aarsalderen vilde repræsentere en Sænkning af Niveauet, da mange af Disciplene ville benytte denne Eksamen til at gaa ud og betragte Realskolens Kursus som afsluttet. Navnlig maa denne Frygt komme frem, naar denne Eksamen skal betragtes som behørig Adgang til de Stillinger, hvortil den nu bestaaende Eksamen giver Adgang. Jeg ved meget vel, at den højtærede Kultusminister hævder, at denne Betragtning er uholdbar. Det hævdede den højtærede Minister over for Bemærkningen af det ærede Medlem for 10de Kreds (Eising) om, at baade Folkeskolen og Realskolen kunde lide ved den tilsigtede Ordning, idet Ministeren sagde, at hvis Folkeskolen lider ved, at der gaar Elever fra den over i Realskolen, kan denne dog ikke ogsaa lide derved.